

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 41005-2021

Medewerker	:	Bert Denekamp
Team	:	Beheer Openbare Ruimte
Datum	:	19-09-2021
Portefeuillehouder	:	Wethouder M. Blind

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Tabel MJIP, projecten 2021 en 2022, alleen noodzakelijk Zaak-2104-2019</p> <p>☒ Tabel MJIP, projecten totaaloverzicht,</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ Team Bedrijfsvoering</p> <p>☒ Financieel</p>
<p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Meerjarig Investeringsplan (MJIP) 2022-2026</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met de aangepaste planning projecten MJIP 2021-2025;
2. De financiële gevolgen van het aanpassen van de uitvoeringsplanning te verwerken de 2^e bestuursrapportage 2021;
3. Bij het behandelen van de 1^e bestuur rapportage 2022 de kredieten gekoppeld aan de projecten in uitvoering 2022 en in voorbereiding voor 2023 te autoriseren.

SAMENVATTING

In 2020 heeft de gemeenteraad bij de begrotingsbehandeling het MJIP vastgesteld en hierbij ook de middelen beschikbaar gesteld voor de MJIP-projecten 2021-2022. Daarnaast zijn bij met het vaststellen van de kadernota 2022-2025 ook de overige projecten tot en met 2025 vastgesteld. De financiële middelen hiervoor zijn in de ontwerpbegroting opgenomen.

De uitvoering van de geplande projecten 2021 en 2022 heeft vertraging opgelopen veroorzaakt door de volgende factoren: kortere voorbereidingstijd dan wenselijk, en personele wijzigingen binnen team BOR en daardoor onvoldoende focus op de MJIP-projecten. De aanpassing van de tijdsplanning heeft ook effect op de financiële planning en de kapitaallastenverdeling over de verschillende jaren in de ontwerpbegroting 2022-2025.

INLEIDING

Het vastgestelde MJIP is nodig om integraal keuzes te kunnen maken en financiën (kapitaallasten) beschikbaar te stellen. Dit geldt op alle niveaus: ambtelijk (teams BOR en PMA), college en raad.

De reden van een MJIP is om investeringen in de openbare ruimte voorzienbaar/voorspelbaar te maken en zo op een verantwoorde manier te beheren.

Reconstructies en vervangingen en hiermee investeringen in de openbare ruimte zijn nodig om het functioneren van de openbare ruimte, de veiligheid en het beheer en onderhoudsniveau te kunnen waarborgen. Kortdurend uitstel zoals in Olst-Wijhe enkele jaren gebeurd is tijdens de financiële crisis is mogelijk, maar levert slechts uitstel op en een oplopende investeringsvraag in de daaropvolgende jaren.

Alle projecten in dit MJIP kennen een **technische aanleiding**. Daarnaast zijn er andere argumenten om een project uit te voeren. We laten deze argumenten meewegen in de projecten en houden er in de projecten rekening mee. Deze argumenten zijn:

Esthetisch

Naast technische redenen kan er vanuit esthetisch oogpunt een aanleiding/wens zijn. Denk aan een verouderde straat in het centrum van een dorp. Technisch kan de openbare ruimte nog redelijk functioneren maar kan de uitstraling niet meer aansluiten op wensen van onze inwoners. Het oogt rommelig, sleets en wordt als niet aantrekkelijk ervaren. Er kan behoefte zijn aan een modernere, frisse en nieuwere uitstraling, passend bij een winkelgebied/centrum.

Gebruik

Door de loop der jaren kan een voorziening niet meer voldoende aansluiten op de huidige gebruiksbehoefte. Denk aan de ontwikkeling van parkeren, elektrisch rijden en gebruik van elektrische fietsen. Wanneer we een gebied/straat reconstrueren hebben we de kans deze opnieuw te laten aansluiten op de huidige wensen. We kunnen meer- of minder parkeervoorzieningen aanleggen, laadpalen plaatsen, fietspaden aanleggen etc.

Klimaat

Als gemeente willen we klimaat adaptieve maatregelen nemen om de gevolgen van klimaatveranderingen te verkleinen. Denk aan water afvoeren, waterberging en verminderen van hittestress. In veel projecten in het MJIP zijn daarom voorzieningen voor waterberging en waterafvoer opgenomen (riolering) en is groen (vergroenen van de openbare ruimte) een prominent onderdeel binnen de projecten.

Momenten van besluitvorming

Bij de begrotingsbehandeling in het najaar van 2020 zijn de als noodzakelijke aangemerkte MJIP-projecten 2021 en 2022, met de bijbehorende kapitaalslasten, vastgesteld en opgenomen in de begroting 2021. Een overzicht van deze projecten is opgenomen in bijlage <https://dmidoffice.olst-wijhe.nl/mp/document/228561>

Bij het behandelen van de kadernota 2022-2025 heeft de gemeenteraad, in het kader van de bestuurlijke focus Wonen aangegeven de overige projecten uit het MJIP voor latere jaren ook graag uitgevoerd te willen zien om invulling te geven aan deze bestuurlijke focus. (bijlage, [Document-Kopie van 210902 Totaaloverzicht investeringen MJIP met jaarlijkse lasten- bijlage voorstel DEF | Documentgegevens : Atos e-Suite \(olst-wijhe.nl\)](#))

De gemeenteraad heeft hierbij het vaststellen van de kadernota voor de begroting 2022-2025 ook de middelen beschikbaar gesteld. De financiële middelen zijn in de ontwerpbegroting opgenomen.

De onderstaande tabel geeft aan in welke jaren welke kapitaallasten zijn opgenomen in de ontwerpbegroting.

BUDGETTAIR KADER ONTWERP BEGROTING 2022-2025

Overzicht kapitaallasten investeringen MJIP gereserveerd	2021	2022	2023	2024	2025
Kapitaall.invest.2021 en 2022: 15988-2020 rbs 29/6/2020	1.000	65.381	131.106	130.718	130.718
Kapitaall.invest. Kadernota 2022-2025 P. 11			22.550	34.568	133.761
Gereserveerde kapitaallasten	1.000	65.381	153.656	165.286	264.479

De voorbereiding en uitvoering van de projecten 2021-2022 loopt achter op planning. De vertraging is ontstaan een aantal organisatorische factoren;

- Een kortere voorbereidingstijd dan wenselijk is
- Personele wijzigingen binnen team BOR

Onder het kopje Argumenten zijn deze factoren verder uitgewerkt.

BEOOGD RESULTAAT

- Het vaststellen van een haalbare uitvoeringsplanning voor de noodzakelijk geachte projecten in het MJIP 2022-2025.
- De kapitaallasten behorende bij deze projecten door te schuiven naar de jaarschijven waarin ook de daadwerkelijke uitvoering plaats vindt.
- De kapitaallasten opgenomen kunnen worden in de begroting en middelen beschikbaar zijn om de projecten voor te bereiden en uit te voeren.

KADER

- Besluit begroting en verantwoording (BBV);
- Notitie waardering en afschrijving, welke als onderlegger bij de uitwerking van dit vraagstuk gebruikt wordt. Dit betreft het beleid hoe met activa wordt omgegaan in aansluiting tot een recente notitie BBV "onderhoud kapitaalgoederen.

ARGUMENTEN

Kortere voorbereidingstijd dan wenselijk

In het al genoemde raadsvoorstel (zaak 15988-2020) is destijds al aangegeven dat de voorbereiding voor de projecten 2021 later kan starten dan op inhoudelijke gronden wenselijk is.

Als reden hiervoor werd in het raadsvoorstel aangegeven de voorbereidingen van projecten niet eerder te starten dan na vaststellen van de begroting.

Voor grote civieltechnische of cultuurtechnische projecten is een voorbereidingstijd van 3 à 4 maanden wenselijk. Naar mate de intensiteit en graad van participatie door andere partijen hoger wordt neemt ook de tijd van voorbereiding meer tijd in beslag. Het project Kerkplein Olst is inmiddels wel gestart en er loopt hier een participatietraject dat gevolgd wordt. De inbreng van de gebruikers van het kerkplein heeft vanzelfsprekend invloed op het ontwerp wat uiteindelijk zal worden gerealiseerd.

Daarnaast kan in de voorbereiding van de projecten wat efficiëntie gewonnen worden door kredieten die gekoppeld zijn aan de kapitaallasten in de begroting gelijktijdig bij het vaststellen van de begroting ook te autoriseren. Dit scheelt een extra administratieve en bestuurlijke behandeling. De uitgewerkte details in een projectplan komen vanzelfsprekend nog wel op de tafel van het college aangezien in de uitwerking soms alternatieven gekozen kunnen worden.

Personele wijzigingen binnen team BOR

Daarnaast heeft een tweetal personele wijzigingen binnen het team BOR (invulling van vacatures teamleider en coördinator buitendienst) voor een verdere vertraging gezorgd van de voorbereiding van de

verschillende projecten. Dit werd veroorzaakt doordat teamleden tijdelijk taken hebben waargenomen en de nieuwe medewerkers ingewerkt moeten worden. Tevens ontstond hierdoor ook te weinig focus op de planmatige en projectmatige aanpak en sturing op de MJIP-projecten. Inmiddels zijn de genoemde vacatures binnen team BOR ingevuld. Daarnaast is in het teamplan uitvoerig gesproken over de aangepaste planning en de haalbaarheid hiervan.

De inhoudelijke argumentatie waarom het noodzakelijk is de geplande projecten alsnog uit te voeren is ongewijzigd ten opzichte van de bestuurlijke besluitvorming in 2020 (zaak 15988-2020).

De argumenten om de financiële gevolgen in de begroting te verwerken;

- Het aanpassen van de inhoudelijke planning heeft ook effect op de financiële planning en het moment waarop kredieten gebruikt gaan worden en de kapitaallasten daadwerkelijk in de begroting zullen gaan landen. Om effectief te kunnen sturen op het voorbereiden en uitvoeren van de projecten is het noodzakelijk dat de kredieten (en hieruit vloeiende kapitaallasten) beschikbaar te hebben in de geplande jaarschijf. Om die reden wordt ook voorgesteld de kredieten gekoppeld aan de projecten in een bepaalde jaarschijf bij de begrotingsbehandeling te autoriseren.
- Het voorstel is om in de 2^e berap 2021 de financiële gevolgen te verantwoorden en vervolgens te verwerken in de begroting 2022-2025. Voor de jaarschijf 2022 de kredieten voor de projecten in uitvoering in 2022 en in voorbereiding voor jaarschijf 2023 te laten autoriseren tijdens de 1^e Berap 2022. Zodat ook voldoende snelheid kan worden gemaakt met voorbereiding en realisatie. Om het proces voor komende jaren beter te laten lopen zal in de voorbereidingen naar de begroting in de maand juni jaarlijks een bijgesteld MJIP aan het college ter besluitvorming worden voorgelegd, waardoor eventuele bijstellingen kapitaallasten en autorisaties van kredieten bij de behandeling van de begroting 2023-2026 kan plaats vinden.
- Het effect van de bijgestelde planning geeft een verlichting op de gemeentelijke begroting de komende jaren tot het jaar 2026. Op dat moment zal de totale kapitaallast uitkomen wat als is opgenomen in de ontwerpbegroting.

De argumenten waarom we van mening zijn dat een bijgestelde planning wel haalbaar zal zijn;

- De formatie van team BOR in 2021 op orde is gebracht.
- In het jaarplan voor 2022 scherp is gekeken naar de bezetting en inzet op de genoemde projecten en deze ook prioriteit te geven.
- Aan de projecten is een projectleider en ambtelijk opdrachtgever gekoppeld welke verantwoordelijk zijn voor de realisatie binnen de afgesproken planning en financiële kaders.

Vanuit deze argumenten is het advies aan het college om;

- In te stemmen met de aangepaste planning projecten MJIP 2021-2025.
- De financiële gevolgen van het aanpassen van de uitvoeringsplanning verwerken in de tweede bestuur rapportage 2021
- Voor de jaarschijf 2022 de kredieten voor de projecten in uitvoering in 2022 en in voorbereiding voor jaarschijf 2023 te laten autoriseren tijdens de 1^e Berap 2022.

DUURZAAMHEID

N.v.t. in dit voorstel

DRAAGVLAK

Binnen het team BOR is draagvlak voor de bijgestelde planning en de haalbaarheid hiervan. Bij team financiën is meegedacht over de wijze van verantwoording en controleerbaarheid. In ambtelijke overleggen met plaatselijke belangenverenigingen, SallandWonen en Provincie Overijssel worden de opgenomen projecten besproken en zijn bij deze genoemde organisaties bekend. Na besluitvorming zal ook de aangepaste plannings met deze partijen worden besproken. Tijdens de voorbereidingsfase van ieder project wordt een projectstart document (projectplan) opgesteld met verdere detaillering van de uitvoering. Projectstart documenten worden aan college voorgelegd om te besluiten over eventuele inhoudelijke varianten en over de wijze waarop participatie plaats gaat vinden. In deze fase wordt actief contact gelegd met de genoemde stakeholders.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Afgelopen jaar is vastgesteld dat de kosten voor bouwmaterialen, grondstoffen en arbeid significant aan het stijgen zijn. Onduidelijk is nog of de kostenstijgingen tijdelijk zijn als gevolg van de COVID-pandemie en bij verminderen van de wereldwijde maatregelen in dit kader weer zullen normaliseren of dat dit een structurele stijging van kosten teweegbrengt. Deze ontwikkelingen hebben ook effect op de ramingen van de projecten (en de effecten op de kapitaallasten hiervan). Om stagnatie van projecten tijdens de uitvoering om deze reden te kunnen beheersen wordt er (voorlopig) rekening gehouden met een indexatie van 2%.

De haalbaarheid van de voorgestelde planning kan beïnvloed worden door;

1. De vorm waarin participatie binnen de verschillende projecten vorm gaat krijgen. Dit wordt pas duidelijk bij detail uitwerkingen (project startdocumenten).
2. Projecten die in samenwerking met of in aansluiting op projecten van andere partijen (Provincie etc.) kan ertoe leiden dat planningen aangepast moeten worden als in deze projecten vertraging optreedt.
3. Situatie in de samenleving of omgeving vraagt om een andere prioriteitstelling.

Om dit risico te beheersen vindt er via de reguliere P&C cyclus verantwoording over de voortgang plaats. Op basis van de cyclus kan vervolgens de planning worden bijgesteld en opnieuw vastgesteld.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Bij het vaststellen van de bijgestelde planning die nu voor ligt treedt er een verschuiving van de kapitaallasten over de jaarschijven op. Deze verschuiving geeft een financieel voordeel ten opzichte van de kapitaallasten zoals deze nu in de ontwerpbegroting 2022-2025 zijn opgenomen. Dit financiële voordelige effect ten opzichte van de ontwerpbegroting is weergegeven in de onderstaande tabel. Vanaf 2026 is dit voordelige effect niet meer aanwezig en komt de investeringslast uit op het oorspronkelijk geraamde bedrag.

BUDGETTAIR KADER ONTWERP BEGROTING 2022-2025

Overzicht kapitaallasten investeringen MJIP gereserveerd	2021	2022	2023	2024	2025
Kapitaall.invest.2021 en 2022: 15988-2020 rbs 29/6/2020	1.000	65.381	131.106	130.718	130.718
Kapitaall.invest. Kadernota 2022-2025 P. 11			22.550	34.568	133.761
Gereserveerde kapitaallasten	1.000	65.381	153.656	165.286	264.479
Kapitaallasten na vaststellen bijgestelde planning	0	4.700	73.453	131.346	171.475
Voordelig effect	1.000	60.681	80.203	33.940	93.004

AANPAK/UITVOERING

- De bijgestelde planning van de projecten is onderdeel van het teamjaarplan BOR 2022. In dit jaarplan is aan ieder project een projectleider gekoppeld, evenals een ambtelijk opdrachtgever. Deze werkwijze is in overeenstemming met de projectmatige aanpak. De ambtelijk opdrachtgever en de projectleider zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de genoemde projecten binnen de afgesproken kaders zoals planning en financiële kaders. De borging in het jaarplan en de projectmatige aanpak geven een betere borging van het realiseren van het resultaat. Na vaststelling van deze adviesnota zullen de financiële gevolgen respectievelijk in de BERAP en begroting worden verwerkt.
- Per genoemd project wordt een project startdocument opgesteld. In dit startdocument is het project in meer detail uitgewerkt en zijn eventueel een aantal varianten mogelijk. Tevens wordt in een dergelijk document ook de uitgewerkt op welke wijze participatie en communicatie voor dit project worden opgepakt. Recente voorbeelden hiervan zijn o.a. startdocument voor Kerkplein Olst, het Wolbroekenpad en de paddentunnels Kappeweg. Project startdocumenten worden aan

het college voorgelegd ter besluitvorming op de keuze voor; eventuele voorkeursvariant, wijze van participatie en communicatie. Bij het tot stand komen van deze start documenten worden stakeholders per project betrokken.

- Per jaar in de maand juni wordt een actualisatie van het MJIP aan college voorgelegd zodat eventuele financiële gevolgen op juiste wijze in P&C cyclus kunnen worden opgenomen. Eventuele “nieuwe” projecten die opgenomen moeten worden in het MJIP worden afzonderlijk aan college voorgelegd gedurende het jaar en moeten financieel worden afgewogen bij de Kadernota.